

ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ. 2551

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับอนุมัติงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการดังกล่าวมีงบประมาณส่วนหนึ่งเป็นงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อให้การสนับสนุนแก่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านตามกิจกรรมโครงการฝึกอบรมศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน แต่ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2550 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่ครอบคลุมการใช้จ่ายเงินอุดหนุนดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รอบคอบ รัดกุม ชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้การเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0409.6/ว 126 ลงวันที่ 7 กันยายน 2548 จึงได้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ. 2551”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ. 2550

บรรดาระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หรือประกาศใดๆ ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“เงินอุดหนุน” หมายความว่า เงินที่ได้รับการจัดสรรจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบอื่นใด ลักษณะงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อจ่ายให้แก่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และส่วนราชการผู้รับผิดชอบดำเนินการ เพื่อให้การสนับสนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดในระเบียบนี้

“โครงการ” หมายความว่า โครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

“ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน” หมายความว่า ศูนย์ฝึกอบรมของปราชญ์ชาวบ้าน ที่สามารถจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้การสนับสนุนเงินอุดหนุน

“ปราชญ์ชาวบ้าน” หมายความว่า เกษตรกรผู้ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยพึ่งพาตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นผู้ที่ชุมชนยอมรับและเชื่อถือ หรือนิติบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

“เกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการที่มีคุณสมบัติทำทะเบียนนี้ (กนท.51-1)

“เกษตรกรอาสา” หมายความว่า เกษตรกรผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อประสงค์จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่น และต้องมีคุณสมบัติทำทะเบียนนี้ (กนท.51-2)

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่เกษตรกร และเกษตรกรอาสาโดยศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในเรื่องการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งทางภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน ตลอดจนการติดตาม ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ร่วมแก้ไขปัญหาทางการเกษตรกับเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว

“ผู้เข้ารับการฝึกอบรม” หมายความว่า เกษตรกร หรือ เกษตรกรอาสาที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

“การพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน” หมายความว่า การพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง และจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อพัฒนาให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อ 5 วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปดำเนินการพัฒนาการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล สามารถพึ่งพาตนเอง สร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัวและชุมชน

ข้อ 6 ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เปิดบัญชีเงินฝากเงินอุดหนุนทั่วไปกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ 2 ประเภท คือ ประเภทออมทรัพย์และประเภทกระแสรายวัน โดยใช้ชื่อบัญชี “โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัด.....” และให้แจ้งชื่อบัญชีและเลขที่บัญชี ให้สำนักงานคลังจังหวัดทราบ เพื่อโอนเงินเข้าบัญชีดังกล่าว กรณีได้เปิดบัญชีสำหรับโครงการดังกล่าวไว้แล้ว ให้สามารถใช้อ้างอิงเดิมต่อไปได้

การจ่ายเงินจากบัญชี ให้จ่ายเป็นเช็คขีดคร่อมระบุชื่อผู้รับเงินซึ่งเป็นหัวหน้าโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และให้ส่งจ่ายจากบัญชีประเภทกระแสรายวัน โดยโอนยอดตามจำนวนเงินจากบัญชีประเภทออมทรัพย์ ไปเข้าบัญชีประเภทกระแสรายวันเท่าจำนวนที่ส่งจ่าย

ดอกผลที่เกิดจากเงินฝากประเภทออมทรัพย์ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เมื่อสิ้นสุดโครงการในแต่ละปีแล้ว

ข้อ 7 ในการขอรับเงินอุดหนุน และการใช้จ่ายเงินอุดหนุนตามระเบียบนี้ ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านดำเนินการดังนี้

(1) จัดทำคำขอ พร้อมแผนการฝึกอบรมเกษตรกร หรือ เกษตรกรอาสา (แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน) ทำระเบียบนี้ (กนท.51-3) เสนอต่อเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ และเมื่ออนุมัติแล้ว รายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแผนการฝึกอบรม ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจัดทำแผนฝึกอบรมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมระบุเหตุผลของการปรับเปลี่ยนไว้ในแผนการฝึกอบรมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเสนอต่อเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ และเมื่ออนุมัติการเปลี่ยนแปลงแผนดังกล่าวแล้ว ให้รายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

(2) จัดทำคำขอ พร้อมรายละเอียดแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงิน) ตามหลักเกณฑ์และแบบที่กำหนดไว้ทำระเบียบนี้ (กนท.51-4) เสนอต่อเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ในการพิจารณาแผนดังกล่าว ให้มีคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ประกอบด้วย เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นประธานกรรมการ ชลประทานจังหวัดหรือผู้แทน เกษตรจังหวัดหรือผู้แทน ปศุสัตว์จังหวัดหรือผู้แทน ประมงจังหวัดหรือผู้แทน เป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อร่วมกันพิจารณา โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาและอนุมัติแผนการพัฒนา และปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และเมื่ออนุมัติแล้วให้รายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

ทั้งนี้ แผนพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่เสนอ หากมีงานการพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซม หรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ให้ดำเนินการขอรับการสนับสนุนได้ตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด และให้ใช้ราคาที่สืบทราบได้ในท้องถิ่นเป็นตัวเทียบเคียง

การพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง ให้แนบภาพถ่ายอาคาร สถานที่ ก่อนทำการปรับปรุงซ่อมแซม และแบบที่จะทำการปรับปรุงซ่อมแซม แนบมาพร้อมกับแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเพื่อขออนุมัติวงเงิน และหลังจากทำการปรับปรุงซ่อมแซมเสร็จแล้ว ให้แนบภาพถ่ายมาพร้อมใบสำคัญเพื่อประกอบการตรวจสอบ ถ้ามีเงินอุดหนุนที่รับไปเหลืออยู่ ให้ส่งคืนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทันที

กรณีที่มีการพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติได้ตามสภาพที่เป็นจริง ประหยัด และเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน รวมทั้งจะต้องเป็นประโยชน์แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและราชการ ทั้งนี้ ต้องถ่ายภาพการปรับปรุงซ่อมแซมไว้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาและตรวจสอบด้วย

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้เสนอขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงพร้อมระบุเหตุผลผลการเปลี่ยนแปลงเสนอต่อเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ และเมื่อคณะกรรมการอนุมัติเปลี่ยนแปลงแล้ว ให้รายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

(3) จัดทำคำขอ พร้อมรายละเอียดแผนการติดตามผู้เข้ารับการฝึกอบรม ของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เสนอเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพิจารณาอนุมัติทำระเบียบนี้ (กนท.51-5) และเมื่ออนุมัติแล้ว รายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านติดตามผลการนำความรู้ไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำร่วมแก้ไขปัญหาทางการเกษตรกับเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ณ ที่อยู่ และหรือแปลงเกษตรกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามแผนที่ได้รับอนุมัติจากเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแล้ว และรายงานให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทราบผลการติดตามและข้อเสนอแนะ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปช่วยเหลือเกษตรกรรายนั้นต่อไป ทั้งนี้ ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านได้รับค่าตอบแทนเหมาจ่ายรายละ ไม่เกิน 100 บาท ต่อการติดตามผู้เข้ารับการฝึกอบรมหนึ่งราย

ข้อ 8 ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเบิกจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเป็นรุ่น หรือเป็นงวด ตามแผนที่ได้รับการอนุมัติแล้วในข้อ 7 ยกเว้นในกรณีการจ่ายเงินค่าตอบแทนตามข้อ 7 (3) วรรคสอง ให้แก่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้จัดทำแผนและจ่ายเป็นงวดๆ ตามผลงานที่ได้ติดตามพร้อมข้อเสนอแนะ

ข้อ 9 ในการรับเงินจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ให้หัวหน้าโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้รับเงิน โดยมีหนังสือมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 10 ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกษตรกรและเกษตรกรอาสา ให้เหมาจ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ระยะเวลาการฝึกอบรมและค่าใช้จ่าย

(ก) การฝึกอบรม 3 วัน 2 คืน ให้เหมาจ่ายจำนวน 2,100 บาท/คน

(ข) การฝึกอบรม 4 วัน 3 คืน ให้เหมาจ่ายจำนวน 2,550 บาท/คน

(ค) การฝึกอบรม 5 วัน 4 คืน หรือมากกว่า ให้เหมาจ่ายจำนวน 3,000 บาท/คน

(2) จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

การฝึกอบรมในแต่ละรุ่น ให้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจัดการฝึกอบรมได้ไม่เกิน 50 คน/รุ่น เว้นแต่มีความพร้อมในด้านวิทยากร วิทยากรผู้ช่วย สถานที่ฝึกอบรม สถานที่พัก และที่พักผ่อน รวมทั้ง วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมเพียงพอ ให้จัดการฝึกอบรมได้ไม่เกิน 100 คน/รุ่น ทั้งนี้ ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาอนุมัติ แล้วรายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

(3) หลักสูตรการฝึกอบรม

การให้ความเห็นชอบแผนตามโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ในเรื่องหลักสูตรการฝึกอบรมของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เนื้อหาของหลักสูตรอย่างน้อยต้องมี

(ก) การสอนการปรับทัศนคติหรือแนวคิดและพฤติกรรมของเกษตรกร ให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(ข) การสอนวิธีการผลิตโดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนการผลิตตามที่แต่ละศูนย์ปราชญ์เครือข่ายชาวบ้านถนัด

(ค) การสอนวิธีการทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งทางด้านทฤษฎี ปฏิบัติ และศึกษาดูงานในแปลงเกษตรกรรวม

(ง) การสอนวิธีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินหรือ แผนจัดการชีวิตอย่างพอเพียง

(จ) การสอนวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ข้อ 11 ค่าใช้จ่ายการฝึกอบรมที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านได้รับการอนุมัติแผนเรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้าโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านดำเนินการใช้จ่ายเงินได้ตามแผน โดยต้องจ่ายเงินเพื่อการดังต่อไปนี้

(1) ค่าพาหนะเดินทางไป – กลับ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เบิกจ่ายได้เพียงครั้งเดียว ตามความเหมาะสม แต่ไม่เกินจำนวน 500 บาท/คน

(2) ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้จัดหาอาหารให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประกอบด้วยอาหารหลักวันละ 3 มื้อ อาหารว่างวันละ 2 มื้อ

(3) ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้จัดหาที่พักให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตลอดระยะเวลาของหลักสูตรการฝึกอบรม เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจัดหาที่พักให้ได้ ให้หักค่าใช้จ่ายออกจากรายการเหมาจ่ายในอัตรา 200 บาท/คน/วัน

(4) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องเขียนในการฝึกอบรม

(5) จ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางของวิทยากรและคณะ

(6) จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรมพอสมควร

(7) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม

ข้อ 12 การใช้จ่ายเงินของศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านในการฝึกอบรม ต้องมีหลักฐานการจ่ายเงินได้แก่ ใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการจ่ายเงินตามใบสำคัญท้ายระเบียบนี้ (กนท.51-6) เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และต้องนำหลักฐานการจ่ายเงินพร้อมทั้งเงินเหลือจ่ายส่งมอบให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดภายใน 30 วันหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมในแต่ละรุ่น

การขอเบิกเงินค่าฝึกอบรมตามแผนที่ได้รับอนุมัติแล้ว ศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน ต้องส่งหลักฐานใบสำคัญการใช้จ่ายเงินรุ่นที่ได้อบรมเสร็จสิ้นไปก่อนหน้านั้นให้แก่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดครบถ้วนก่อนรับเงินค่าฝึกอบรมในรุ่นถัดไป

ข้อ 13 การใช้จ่ายเงินในการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านตามที่ได้รับการอนุมัติ ให้ศูนย์เครือข่ายประชาชนจัดซื้อจัดจ้างได้เอง โดยแต่งตั้งวิทยากรและหรือผู้ร่วมปฏิบัติงานของศูนย์เครือข่ายประชาชน 3 คน เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและตรวจรับงานพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายประชาชน แล้วส่งหลักฐานการตรวจรับและใบสำคัญการจ่ายเงินให้แก่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ภายใน 30 วัน หลังเสร็จสิ้นการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายประชาชน หากมีเงินเหลือให้ส่งคืนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด พร้อมใบสำคัญและใบตรวจรับ

ให้หัวหน้าโครงการศูนย์เครือข่ายประชาชน จัดทำบัญชีควบคุมรายการวัสดุ ครุภัณฑ์ รายการปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างไว้เพื่อการตรวจสอบ และให้ถือเป็นทรัพย์สินของศูนย์เครือข่ายประชาชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรและเกษตรกรอาสาต่อไป

ข้อ 14 ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ติดตามผลการฝึกอบรมและการดำเนินงานพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายประชาชนตามแผนการฝึกอบรม และแผนพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายประชาชนที่ผ่านการอนุมัติแล้ว และรายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไปเป็นประจำทุกเดือน

ข้อ 15 ถ้าไม่สามารถเบิกเงินค่าใช้จ่ายตามแผนซึ่งกำหนดไว้ได้ทันภายในปีงบประมาณ ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแจ้งสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อขอเงินไว้เบิกเหลือมปี หรือขอเก็บเงินไว้เบิกเหลือมปี แล้วแต่กรณี

กรณีสิ้นสุดหรือยุบเลิกโครงการ หากปรากฏว่ามีเงินคงเหลืออยู่ในบัญชีเงินฝากธนาคาร ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนำส่งคืนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทันที

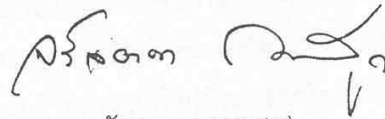
ข้อ 16 ให้ส่วนราชการผู้รับผิดชอบโครงการ จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เอกสารประกอบการฝึกอบรม สื่อการเรียนรู้เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในส่วนที่เป็นภาพรวมของโครงการ และนำไปใช้ประโยชน์ในการฝึกอบรมและประกอบอาชีพเกษตรกรรวมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมทั้ง เพื่อการติดตามประเมินผลโครงการ และสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ให้แก่ส่วนราชการที่รับผิดชอบโครงการ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายประชาชน และส่วนราชการผู้รับผิดชอบโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การจัดซื้อ จัดจ้างให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 17 ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออก
ข้อบังคับ ประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพิ่มเติมได้

ในกรณีที่มีปัญหาให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้รับผิดชอบโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึด
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยสั่งการของ
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ถือเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

(นายจรัลธาดา กรรณสูต)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการ
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2551

ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (ฉบับที่ 2)
พ.ศ.2551

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ.2551 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วย
การใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความใน (2) ของข้อ 7 แห่งระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ.2551 และให้ใช้
ความดังต่อไปนี้แทน

"(2) จัดทำคำขอ พร้อมรายละเอียดแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์
ชาวบ้าน (แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงิน) ตามหลักเกณฑ์และแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้
(กนท. 51-4) เสนอต่อเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ในการพิจารณาแผนดังกล่าว ให้มีคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่าย
ปราชญ์ชาวบ้าน ประกอบด้วย เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นประธานกรรมการ ชลประทานจังหวัดหรือ
ผู้แทน เกษตรจังหวัดหรือผู้แทน ปศุสัตว์จังหวัดหรือผู้แทน ประมงจังหวัดหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อร่วมกันพิจารณา โดยให้
คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาและอนุมัติแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
และกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และเมื่ออนุมัติแล้วให้รายงานให้สำนักงาน
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

เกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้ (กนท. 51-4 (5))

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านพิจารณาแล้ว
เห็นว่า แผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่เสนอมีความเหมาะสมและมีเหตุผล
เพียงพอที่จะสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม แต่วงเงินตามแผนดังกล่าวเกินกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ท้าย
ระเบียบ ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดส่งเรื่องและชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในแต่ละกรณี

ให้คณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านประจำสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำเขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพื้นที่รับผิดชอบ ผู้อำนวยการสำนักช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อพิจารณาและให้มีอำนาจอนุมัติ ในวงเงินค่าใช้จ่ายโดยรวมไม่เกิน 300,000 บาท ต่อศูนย์

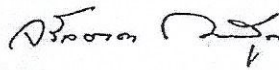
ทั้งนี้ แผนพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่เสนอ หากมีงานการพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซม หรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ให้ดำเนินการขอรับการสนับสนุนได้ตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด และให้ใช้ราคาที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรเป็นต้นแบบ

การพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง ให้แนบภาพถ่ายอาคาร สถานที่ ก่อนทำการปรับปรุงซ่อมแซม และแบบที่จะทำการปรับปรุงซ่อมแซม แนบมาพร้อมกับแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเพื่อขออนุมัติวงเงิน และหลังจากทำการปรับปรุงซ่อมแซมเสร็จแล้ว ให้แนบภาพถ่ายมาพร้อมใบสำคัญเพื่อประกอบการตรวจสอบ ถ้ามีเงินอุดหนุนที่รับไปเหลืออยู่ ให้ส่งคืนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทันที

กรณีที่มีการพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านพิจารณาอนุมัติได้ตามสภาพที่เป็นจริง ประหยัด และเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน รวมทั้งจะต้องเป็นประโยชน์แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและราชการ ทั้งนี้ ต้องถ่ายภาพการปรับปรุงซ่อมแซมไว้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาและตรวจสอบด้วย

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้เสนอขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงพร้อมระบุเหตุผลการเปลี่ยนแปลงเสนอต่อเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านพิจารณาอนุมัติ และเมื่อคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านอนุมัติเปลี่ยนแปลงแล้ว ให้รายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ"

ประกาศ ณ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2551

(นายจรัสธาดา กรรณสูต)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการ
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2554

ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงวาง
ระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้
จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความ
ดังต่อไปนี้แทน

"(๓) ศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านเป็นผู้จัดหาที่พักให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตลอด
ระยะเวลาของหลักสูตรการฝึกอบรม เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจัดหาที่พักให้ได้ ให้หักค่าใช้จ่ายออกจาก
รายการเหมาจ่ายในอัตรา ๒๐๐ บาท/คน/วัน

กรณีศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านได้มีการจัดหาที่พักให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไว้แล้ว
แต่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่เข้าพักหรือไม่มีการเข้าพักจริง ให้หักค่าใช้จ่ายออกจากรายการเหมาจ่ายในอัตรา
๒๐๐ บาท/คน/วัน"

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นางสาวสุพัตรา อนันวิวัฒน์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**บัญชีเอกสารแนบท้ายระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการ
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน พ.ศ. 2551**

กนท. 51-1	คุณสมบัติเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	จำนวน	1	หน้า
กนท. 51-2	คุณสมบัติเกษตรกรอาสาที่เข้าร่วมโครงการ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	จำนวน	1	หน้า
กนท. 51-3	แผนการฝึกอบรมเกษตรกร และเกษตรกรอาสาของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	จำนวน	6	หน้า
กนท. 51-4	รายละเอียดวัตถุประสงค์ ภารกิจที่ประกอบ การจัดทำแผนการพัฒนาและปรับปรุง ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และแผนการพัฒนา และปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	จำนวน	4	หน้า
กนท. 51-5	รายละเอียดการจัดทำแผนติดตามผู้เข้ารับการอบรม ของโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	จำนวน	1	หน้า
กนท. 51-6	ใบสำคัญรับเงินของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและ ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงินของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	จำนวน	2	หน้า

**คุณสมบัติเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**

1. มีที่ดินเพื่อทำการเกษตร (ทั้งของตนเอง เช่า หรือพื้นที่ของบุคคลอื่นให้ทำโดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือค่าเช่า)
2. มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป
3. มีความเชื่อมั่นศรัทธาในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และยึดอาชีพการเกษตรเป็นหลักในการดำรงชีวิต
4. สม่ครใจ มีความตั้งใจจริง และมุ่งมั่นจะเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาอาชีพทางการเกษตร โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. สามารถเข้ารับการฝึกอบรม ณ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านได้ตลอดหลักสูตร
6. ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภายใต้โครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านมาก่อน
7. จะไม่สมัครและเข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านอื่นใดอีกภายใต้โครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

**คุณสมบัติเกษตรกรอาสาที่เข้าร่วมโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**

1. มีที่ดินเพื่อทำการเกษตร (ทั้งของตนเอง เช่า หรือพื้นที่ของบุคคลอื่นให้ทำโดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือค่าเช่า)
 2. มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป
 3. มีความเชื่อมั่นศรัทธาในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และยึดอาชีพการเกษตรเป็นหลักในการดำรงชีวิต มีวุฒิภาวะความเป็นผู้นำ กล่าวคือ มีความเฉลียวฉลาด ชยัน อดทน มีความสามารถในการสร้างค่านิยม ก่อให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจของกลุ่มคนหรือกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและเกษตรกรทั่วไป
 4. สมัครงใจ มีความตั้งใจจริง และมุ่งมั่นจะเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจรายอื่น สำนับนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาอาชีพทางการเกษตร โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 5. ต้องเป็นเกษตรกรที่เคยผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และนำความรู้จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติได้จริง รวมทั้ง ได้รับการคัดเลือกให้เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมเป็นเกษตรกรอาสาจากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านแบบเข้มข้น และเป็นผู้นำในการขยายผลการขับเคลื่อนการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 6. จะไม่เข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านอื่นใดอีกภายใต้โครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
 7. สามารถเข้ารับการฝึกอบรม ณ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านได้ตลอดหลักสูตร
-

**แผนการฝึกอบรมเกษตรกร
ของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน**

เขียนที่

ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน.....สถานที่ตั้ง เลขที่.....

หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ชื่อผู้รับผิดชอบศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน นาย/นาง/นางสาว.....

เกษตรกรเป้าหมายที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน สามารถรองรับการฝึกอบรมได้ในปี

จำนวนรวม.....คน

หลักสูตรที่เปิดฝึกอบรมในปี มีทั้งหมด.....หลักสูตร ดังนี้**ชื่อหลักสูตร.....****ความยาวของหลักสูตร (ระบุจำนวน วัน/คืน ที่ใช้ในการอบรมตลอดหลักสูตร).....วัน.....คืน****เนื้อหาและสาระสำคัญของหลักสูตร (โปรดระบุรายละเอียดของหลักสูตร).....**

.....

.....

.....

.....

.....

จำนวนเกษตรกรเป้าหมายที่สามารถรองรับได้ในแต่ละรุ่น.....คน

ช่วงเวลาที่เปิดฝึกอบรม

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 4 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 5 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 6 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 7 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 8 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 9 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 10 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 11 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

รุ่นที่ 12 ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ตารางการฝึกอบรม

วันที่	ภาคเช้า		ภาคบ่าย/ค่ำ	
	เวลา	วิชา/กิจกรรม	เวลา	วิชา/กิจกรรม
วันแรก	7.00-8.00	13.00-14.00
	8.00-9.00	14.00-15.00
	9.00-10.00	15.00-16.00

	
วันที่สอง				
วันที่สาม				
วันที่สี่				
วันที่ห้า				

ประมาณการงบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรมเกษตรกร

ชื่อหลักสูตร.....

รายการ	งบประมาณ (บาท)
1. ค่าพาหนะเดินทางของเกษตรกร คนละ บาท อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน เป็นเงิน บาท	
2. ค่าอาหารและอาหารว่าง อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน จำนวนวันอบรม.....วัน เป็นเงิน บาท	
3. ค่าที่พัก อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน จำนวนวันที่พัก.....วัน เป็นเงิน บาท	
4. ค่าวัสดุเครื่องเขียน อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน เป็นเงิน บาท	
5. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวนวิทยากรตลอดหลักสูตร.....คน จำนวน รุ่น เป็นเงิน บาท	
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 6.1..... 6.2.....	
รวมงบประมาณ (.....)	

รวมงบประมาณ จำนวน.....หลักสูตร
 เป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท (.....)

ลงชื่อ.....ผู้เสนอแผนการฝึกอบรม
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
 (.....)

ตำแหน่ง

ตารางการฝึกอบรม

วันที่	ภาคเช้า		ภาคบ่าย/ค่ำ	
	เวลา	วิชา/กิจกรรม	เวลา	วิชา/กิจกรรม
วันแรก	7.00-8.00	13.00-14.00
	8.00-9.00	14.00-15.00
	9.00-10.00	15.00-16.00	
			
วันที่สอง				
วันที่สาม				
วันที่สี่				
วันที่ห้า				

ประมาณการงบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรมเกษตรกรอาสา

ชื่อหลักสูตร

รายการ	งบประมาณ (บาท)
1. ค่าพาหนะเดินทางของเกษตรกร คนละ บาท อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน เป็นเงิน บาท	
2. ค่าอาหารและอาหารว่าง อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน จำนวนวันอบรม.....วัน เป็นเงิน บาท	
3. ค่าที่พัก อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน จำนวนวันที่พัก.....วัน เป็นเงิน บาท	
4. ค่าวัสดุเครื่องเขียน อบรมจำนวน.....รุ่น ๆ ละ.....คน รวมจำนวนคน เป็นเงิน บาท	
5. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวนวิทยากรตลอดหลักสูตร.....คน จำนวน.....รุ่น เป็นเงิน บาท	
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 6.1..... 6.2.....	
รวมงบประมาณ (.....)	

รวมงบประมาณ จำนวน.....หลักสูตร
 เป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท (.....)

ลงชื่อ.....ผู้เสนอแผนการฝึกอบรม
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
 (.....)

ตำแหน่ง

รายละเอียดวัสดุ ครุภัณฑ์ประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

ก. รายการวัสดุสำหรับฝึกอบรมและสาธิต (ตามความเหมาะสมและประหยัด) ได้แก่

- ถังพลาสติกสำหรับทำน้ำหมักชีวภาพ
- จอบ เสียม พลั่ว
- อุปกรณ์ตัดแต่งกิ่งไม้ เช่น กรรไกร มีด เลื่อย
- อุปกรณ์สำหรับการขยายพันธุ์พืช เช่น มีดตัดตา เทปพันกิ่ง ขุยมะพร้าว แกลบ
- ขวดพลาสติก/ ถังพลาสติก ก่อองกระดาษ สำหรับเป็นบรรจุภัณฑ์สินค้าแปรรูป
- วัสดุสำหรับการเพาะเห็ด เช่น เชื้อเห็ด วัสดุเพาะเห็ด เป็นต้น
- ฯลฯ

ข. รายการครุภัณฑ์

ครุภัณฑ์สำนักงาน

- ตู้เก็บเอกสาร ตู้เก็บของ (ตามความจำเป็นและเหมาะสม)
- โต๊ะ/เก้าอี้ (ตามจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อรุ่นในแผนฝึกอบรม)
- พัดลมติดเพดาน/ พัดลมตั้งพื้น (ตามความจำเป็นและเหมาะสม)
- กระดานไวท์บอร์ดพร้อมขาตั้ง (ตามความจำเป็นและเหมาะสม)

ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

- เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุด
- เครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุด
- โต๊ะวางเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุด
- เก้าอี้สำหรับใช้งานคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุด
- เครื่องสำรองไฟ (UPS) จำนวน 1 ชุด

ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่

- เครื่องขยายเสียงภายในอาคาร พร้อมไมโครโฟน จำนวนไม่เกิน 4 ชุด
- เครื่องขยายเสียงเคลื่อนที่ (โทรโข่ง) จำนวนไม่เกิน 2 ชุด
- เครื่องเล่น VCD หรือ DVD จำนวน 1 เครื่อง
- โทรทัศน์ จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องโทรสาร จำนวน 1 เครื่อง

ครุภัณฑ์งานบ้าน/งานครัว

- กระจกน้ำร้อน (ตามความจำเป็นและเหมาะสม)
- เครื่องทำน้ำเย็น จำนวน 1 เครื่อง
- บิ๊มน้ำ จำนวน 1 เครื่อง พร้อมอุปกรณ์
- ชั้นวางภาชนะ (ตามความจำเป็นและเหมาะสม)

ค. รายการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง

- ห้องน้ำ ห้องส้วม (กรณีที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละรุ่น โดยมีอัตราการใช้ประมาณ 10 คน ต่อ 1 ห้อง)

- ปรับปรุงระบบไฟฟ้า น้ำดื่ม และน้ำใช้
 - อาคารสำหรับฝึกอบรม จำนวน 1 หลัง
 - เรือนพัก หรือ เรือนนอน จำนวน 2 หลัง (ชาย 1 หลัง หญิง 1 หลัง)
 - โรงครัว/ โรงอาหาร จำนวน 1 หลัง
 - โรงเรือนสาธิตการเรียนรู้ในการฝึกอบรม (ตามความจำเป็นและเหมาะสม)
 - ค่าจ้างเหมาและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อเพิ่มศักยภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
-

แผนการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

เขียนที่

ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน..... สถานที่ตั้ง เลขที่..... หมู่.....

ชื่อหมู่บ้าน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์

ชื่อผู้รับผิดชอบศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน นาย/นาง/นางสาว.....

ประเภทศูนย์ () ศูนย์เก่า ปี 2550

() ศูนย์ใหม่ ปี 2551

หลักการและเหตุผล.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์.....

.....

.....

.....

.....

.....

เป้าหมาย.....

.....

.....

.....

สถานที่ดำเนินการ.....

.....

ระยะเวลาการดำเนินการ.....

.....

.....

.....

วิธีการดำเนินการ.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

งบประมาณ.....ตามรายละเอียดที่แนบ.....

.....
.....
.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้เสนอแผน
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... ผู้อนุมัติ
(.....)

ตำแหน่ง.....

รายละเอียดการจัดทำแผนติดตามผู้เข้ารับการฝึกอบรมของโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

เขียนที่

ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อศูนย์.....สถานที่ตั้ง เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

รายการ	เป้าหมายเกษตรกร (ราย)	ระยะเวลา ในการติดตาม	สถานที่ติดตาม (ที่อยู่ของเกษตรกร)	จำนวนเกษตรกร ที่ติดตาม (ราย)	งบประมาณ
การติดตามเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมจาก ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปีงบประมาณ 2551					

ลงชื่อ ผู้เสนอแผน

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อ ผู้อนุมัติ

(.....)

ตำแหน่ง

ใบสำคัญรับเงินค่าพาหนะในการเดินทางเข้ารับการฝึกอบรมของเกษตรกรหรือเกษตรกรอาสา
โครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

เขียนที่

ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ฝึกอบรมระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ที่อยู่	จำนวนเงิน (บาท)	ลายมือชื่อผู้รับเงิน
รวมทั้งสิ้น ตัวอักษร.....					

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

ขอรับรองว่ารายจ่ายข้างต้นนี้ ไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับได้ และข้าพเจ้าได้จ่ายไปในงานของโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านโดยแท้

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติเบิกจ่าย

ลงชื่อ.....ผู้จ่ายเงิน

(.....)

วันที่.....

ตำแหน่ง

แบบติดตามเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม
โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

.....
ชื่อนาย/นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ท่านมีอาชีพ

☐ ทำนา	จำนวน.....ไร่
☐ ทำสวน/ทำไร่.....	จำนวน.....ไร่
☐ เลี้ยง.....	จำนวน.....ไร่
☐ อื่นๆ.....	จำนวน.....หน่วย

1. องค์กรความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรมโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.1
1.2
1.3

2. การปรับเปลี่ยนแผนชีวิต/แผนการผลิตหลังจากที่ท่านได้ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.1
2.2
2.3

3. ปัญหา/อุปสรรคในการนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาปฏิบัติจริง

- 3.1
3.2
3.3

4. ข้อเสนอแนะ (เพื่อให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะไดรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป)

- 4.1
4.2
4.3

ลงชื่อ.....

(.....)

เกษตรกรผู้ได้รับการติดตาม

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้แทนปราชญ์ชาวบ้าน

วันที่...../...../.....

แบบรายงานผลการติดตามเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม
โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

ชื่อศูนย์.....ชื่อปราชญ์.....

การติดตามเกษตรกร ในระหว่างวันที่.....ถึง..... จำนวนเกษตรกร.....ราย จำนวนครั้ง

ผลการติดตาม

1. ผลการนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 1.1
 - 1.2
 - 1.3
 - 1.4
2. ปัญหาและอุปสรรคในการนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 2.1
 - 2.2
 - 2.3
 - 2.4
3. แนวทางแก้ไขปัญห
 - 3.1
 - 3.2
 - 3.3
 - 3.4
4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 - 4.1
 - 4.2
 - 4.3
 - 4.4

ลงชื่อ..... ปราชญ์ชาวบ้าน

(.....)

วันที่...../...../.....

**ขั้นตอนการสรรหาศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน)**

ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาเพื่อคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน ตามคำสั่งคณะกรรมการ
เกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ 1/2550 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนด
เกณฑ์ในการคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อให้ได้ปราชญ์ชาวบ้านที่มีคุณสมบัติครบถ้วน และคัดเลือก
ปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับการขับเคลื่อนโครงการของภาคราชการ และให้บรรลุ
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 1)

ขั้นตอนที่ 2 กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน แจ้งเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด ให้พิจารณาคัดเลือกศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ตามเกณฑ์
ที่กำหนด ซึ่งได้กำหนดแบบให้คะแนนผ่านเกณฑ์ โดยมีคะแนนเต็ม 150 คะแนน ถ้าผ่านเกณฑ์จะต้องได้
คะแนน 120 คะแนนขึ้นไป (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2) หลังจากนั้นเกษตรและสหกรณ์จังหวัดส่งผล
การคัดเลือกศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 3 กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนเสนอรายชื่อ
ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านที่ได้รับการคัดเลือกจากเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ต่อคณะที่ปรึกษาเพื่อคัดเลือกปราชญ์
ชาวบ้านพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบโครงการฯ พิจารณาให้การอนุมัติ

ขั้นตอนที่ 4 กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนแจ้งชื่อ
ปราชญ์ชาวบ้านที่ได้รับการคัดเลือกให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทราบ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
แจ้งให้ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านทราบ

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเข้าร่วมโครงการพัฒนาการเกษตรตาม
แนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงานโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดคุณสมบัติพื้นฐานของปราชญ์ชาวบ้านที่
คัดเลือกเข้าร่วมโครงการไว้ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมการเกษตรโดยยึดหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการยอมรับจากบุคคลในชุมชน และสังคมทั่วไป
- 2) เป็นนักปฏิบัติที่แท้จริง มีกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ปัญหาในการผลิตของตนเอง และ
ของชุมชนได้อย่างเป็นระบบ
- 3) สนใจค้นหาคำตอบสิ่งที่ตนเองต้องการศึกษาเรียนรู้ มีการพิสูจน์โดยการลงมือทดลอง
ปฏิบัติ ผลจากการปฏิบัติสามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม จนสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบ
ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน
- 4) พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ มี
ความสามารถในการประมวลความรู้ที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มี
อยู่ รู้จักจำ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ รู้จริง รู้แจ้ง และพัฒนาต่อยอดสร้างองค์ความรู้
ใหม่
- 5) มีคุณธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ
- 6) สามารถเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ โดยการอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย รวมทั้ง
สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเห็นปัญหา และร่วมกันแก้ปัญหา
- 7) คิดเป็นระบบ เป็นขั้นตอน มีการนำมาปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่าง
เป็นรูปธรรม โดยได้รับการยอมรับเป็นผู้นำสังคม

องค์ประกอบของศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน

การดำเนินงานโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ที่ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกร
โดยมอบหมายให้ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านทำหน้าที่ในการจัดกระบวนการฝึกอบรม ตั้งแต่การจัดทำแผนการ
ฝึกอบรม การจัดหลักสูตร จัดอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม จัดอาหาร จัดที่พัก
สำหรับผู้เข้ารับการอบรม จัดแปลงสำหรับฝึกปฏิบัติหรือศึกษาดูงาน จากภารกิจดังกล่าวจะเห็นได้ว่า
ปราชญ์จะต้องมีความพร้อมในการจัดฝึกอบรม ดร.รุ่งเรือง อิศรางกูร ณ อยุธยา อธิบดีรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความพร้อมของศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านไว้ 7

ประการ ดังนี้ 1) เป็นผู้ที่สมัครใจในการประกอบอาชีพการเกษตร 2) รู้จักตนเองและรู้ศักยภาพตนเอง 3) มีความรู้ สามารถจัดการองค์ความรู้ ทดลอง ทดสอบ รวมถึงการหาวิทยากรผู้ช่วยที่เหมาะสม 4) รู้จักประหยัด และออม 5) มีกัลยาณมิตร เพื่อสร้างเครือข่าย และรวมพลัง 6) มีคุณธรรม จริยธรรม 7) มีความขยัน และอดทน

นอกจากความพร้อมของตัวปราชญ์แล้ว ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านจำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ และการเตรียมความพร้อมของทีมงานในการบริหารจัดการ เพื่อให้ศูนย์สามารถทำหน้าที่ในการฝึกอบรมเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีระ วงษ์เจริญ ทีมงานศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านมาเมืองจังหวัดชลบุรี ได้นำเสนอการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ของศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน ดังนี้

1) เตรียมคน ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านจะต้องเตรียมความพร้อมดังนี้ (1) เตรียมครอบครัว หมายถึงการสร้างความเข้าใจกับบุคคลในครอบครัว เนื่องจากการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเกษตรกร จำเป็นต้องมีความเสียสละ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องอุทิศเวลา ซึ่งอาจกระทบต่อภารกิจในการดำเนินชีวิตปกติของครอบครัว (2) เตรียมชุมชน จะต้องสร้างความเข้าใจกับคนในชุมชนให้รับทราบการดำเนินงานโครงการ และเตรียมพร้อมในการต้อนรับบุคคลจากภายนอกที่เดินทางเข้ามาฝึกอบรม (3) เตรียมวิทยากร หลักสูตรการฝึกอบรม ณ ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นการอบรมต่อเนื่องอาจเป็น 5 วัน 4 คืน หรือ 4 วัน 3 คืน ดังนั้นศูนย์ปราชญ์จะต้องเตรียมความพร้อมของทีมวิทยากรที่เลี้ยงเพื่อทำหน้าที่ในการจัดกระบวนการ และการนำไปปฏิบัติ (4) เตรียมกลุ่มเป้าหมาย หรือเครือข่าย โครงการฝึกอบรมได้เปิดโอกาสให้ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ติดต่อกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายด้วยตนเอง เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งของคนในชุมชน และระหว่างชุมชน ดังนั้นศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านจึงควรมีความชัดเจนในเรื่องกลุ่มเป้าหมายที่จะให้การอบรม

2) เตรียมความคิด ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเตรียมกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการฝึกอบรมให้ชัดเจน โดยเน้นเนื้อหาและองค์ความรู้ที่เป็นจุดเด่นของศูนย์ รวมทั้งหาวิธีและเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ หรือวิธีการปฏิบัติให้นำสนใจ

3) เตรียมสถานที่ โดยจัดเตรียมสถานที่สำหรับเป็นที่เรียนรู้ เช่นการบรรยาย หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เตรียมกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ดูงาน สัมผัสของจริง รวมทั้งได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เตรียมสถานที่พัก ห้องน้ำห้องส้วม รวมทั้งสถานที่รับประทานอาหาร

4) เตรียมหลักสูตร เนื้อหาวิชา เน้นสิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรม ผู้อบรมสามารถนำไปปฏิบัติได้ ปฏิบัติแล้วคิดเศรษฐกิจพอเพียง เปลี่ยนวิธีคิดโดยยึดการพึ่งตนเอง การรักษาเวลา และระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน

5) เตรียมวางแผน ทีมงานศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านจะต้องสมหัว ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามผล

6) เตรียมปฏิบัติการ โดยการกำหนดวันเวลา ตารางสอน จิตวิทยากร วัสดุอุปกรณ์ จำนวน
กลุ่มเป้าหมาย วิธีการประเมินผล

7) เตรียมติดตามประเมินผล โดยการสร้างเครือข่าย สนับสนุนให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่
ได้รับไปประยุกต์ใช้ โดยทีมงานศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านคอยทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยง ติดตามเยี่ยมเยียน ให้
กำลังใจ อาจมีการเรียนซ้ำ เต็มเต็ม เพื่อสร้างพื้นที่ต้นแบบความสำเร็จ และขยายเครือข่ายการเรียนรู้ให้
กว้างขวางออกไป

8) เตรียมรักษาความดี พัฒนาความก้าวหน้า ทนสมัยด้วยภูมิปัญญา ยกระดับศูนย์ พัฒนา
หลักสูตร พัฒนาเทคนิค พัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อให้เป็นศูนย์เรียนรู้ที่ยั่งยืนในการถ่ายทอดความรู้
ให้แก่ผู้สนใจ สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสังคม

เกณฑ์การคัดเลือกศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน)
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วัตถุประสงค์ : เพื่อค้นหาปราชญ์ชาวบ้านที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรโดยยึด
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เกณฑ์การคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน

(1) เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมการเกษตรโดยยึดหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง และหรือ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ด้านการแปรรูป การตลาด และ
การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการเกษตร โดยได้รับการยอมรับจากบุคคลในชุมชน และสังคมทั่วไป

เกณฑ์ในการพิจารณา

ก. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ที่มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง (ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน บนพื้นฐานของความรู้คู่คุณธรรม) มาประยุกต์ใช้ และ/หรือ
ดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่อง เช่น การจัดทำปัจจัยการผลิต การแปรรูปผลผลิต การบริหารจัดการด้านการตลาด
ผลผลิต

ข. มีการดำเนินกิจกรรมตามที่กล่าวในข้อ 1 มาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 10 ปี

ค. การดำเนินกิจกรรมตามที่กล่าวในข้อ 1 ประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาจากการ
ได้รับการยอมรับยกย่องจากบุคคลในชุมชน มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปพอสมควร หรืออาจเคยได้รับ
การเชิดชูเกียรติจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เป็นต้น

(2) เป็นนักปฏิบัติที่แท้จริง มีแผนการทำงานและลงมือปฏิบัติตามแผนเป็นขั้นเป็นตอนมี
กระบวนการในการคิดวิเคราะห์ปัญหาในการผลิตของตนเอง และของชุมชนได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถสรุป
เป็นบทเรียนเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงงานทั้งของตนเอง และของสังคม

เกณฑ์ในการพิจารณา

ก. เป็นผู้ที่มีความตั้งใจจริงในการดำเนินกิจกรรมตามข้อ 1 ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีความ
ตั้งใจ มุ่งมั่น อดทนในการปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ โดยสามารถนำบทเรียนจากความผิดพลาดในอดีต มาใช้
เพื่อพัฒนางานในปัจจุบันอย่างได้ผล รวมทั้งสามารถประดิษฐ์คิดค้นองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนา
ชุมชนอย่างได้ผล

ข. เข้าใจสาเหตุหรือพื้นฐานที่แท้จริงของปัญหาในการทำการผลิตภายใต้บริบทของท้องถิ่น
และสามารถหาแนวทางในการหลีกเลี่ยง / แก้ปัญหาด้วยประสบการณ์ของตนเอง หรือการนำวิชาการความรู้
มาประยุกต์ใช้ โดยการคิดวิเคราะห์ เป็นขั้นเป็นตอน

ค. ใส่ใจต่อปัญหาในการทำการผลิตของเพื่อนบ้าน หรือชุมชน สามารถนำประสบการณ์ของ
ตนเองมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยง / แก้ปัญหาการผลิตของชุมชน โดยได้รับการยอมรับและร่วมมือจากคนในชุมชน
พอสมควร

(3) สนใจศึกษา เพื่อหาคำตอบใจหายที่ตนเองต้องการศึกษาเรียนรู้ มีกระบวนการในการพิสูจน์โดยการลงมือทดลองปฏิบัติ และเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง ผลจากการทดลองมีการบันทึก และนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม จนสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและสังคม

เกณฑ์ในการพิจารณา

- ก. เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตของตนเองและของคนในชุมชน
- ข. มีกระบวนการเรียนรู้โดยการทดลองปฏิบัติ ลองผิดลองถูก โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก อาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับวิชาการสมัยใหม่ที่สามารถประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่น
- ค. ผลจากการทดลองปฏิบัติซ้ำแล้วซ้ำอีกดังกล่าว สามารถใช้แก้หรือลดปัญหาในการผลิต จนเป็นที่ประจักษ์พิสูจน์ได้ และได้รับการยอมรับในการนำไปเป็นต้นแบบในการแก้ปัญหาของชุมชนหรือสังคมได้พอสมควร

(4) มีความสามารถในการแก้ปัญหาของตนเอง ชุมชนและสังคม ถ้าผจญกับปัญหาที่เกิดขึ้น พยายามคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นลำดับแรก และร่วมมือกับชุมชน สังคมในการหาทางแก้ปัญหา หรือที่เรียกว่า แก้ปัญหาเป็น

เกณฑ์ในการพิจารณา

- ก. เป็นผู้ที่ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ และลงมือปฏิบัติด้วยการพึ่งตนเองก่อน
- ข. มีความสามารถในการแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุ/ที่มาของปัญหาภายในชุมชน รวมทั้งแนวทางแก้ไข และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ว่าปัญหาใดต้องการแก้ไขเร่งด่วน และสามารถแก้ไขได้เองภายในชุมชน ปัญหาใดที่ต้องเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนจากสังคมภายนอก

(5) มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์ในการพิจารณา

- ก. ด้านพฤติกรรม : เป็นผู้มีความกระตือรือร้นสนใจศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งจากธรรมชาติรอบข้าง จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา การศึกษาเรียนรู้จากตำรา การเข้าร่วมประชุมสัมมนา กับองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาดูงานจากผู้ดำเนินงานประสบผลสำเร็จ นำความรู้ที่ได้รับมาประมวล และ ลงมือทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง จนเกิดทักษะ พัฒนาเป็นผู้เชี่ยวชาญ และเป็นผู้ชำนาญการ ตามลำดับ
- ข. ด้านความรู้ : เป็นผู้มีความสามารถในการประมวลความรู้ที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ในขั้นแรกคือรู้จักจำ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ จนรู้จริง รู้แจ้ง และพัฒนาต่อยอดสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นนำไปปฏิบัติต่อไป

ค. ด้านทัศนคติ: มีความเชื่อมั่นศรัทธาในการพึ่งตนเอง ความพอเพียง พออยู่พอกิน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชน มีอุดมการณ์ในการชักนำให้เกิดการพัฒนา ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ชนบทธรรมนิยมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพื่ออนุชนรุ่นหลัง

(6) มีคุณธรรม รักความเป็นธรรม รู้จักพอ รู้จักแบ่งปัน ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ
เกณฑ์ในการพิจารณา

ก. เป็นผู้ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทั้งปวง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เคารพกฎระเบียบของสังคม สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่บุคคลอื่น และได้รับการยอมรับจากบุคคลในชุมชน

ข. มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น มีน้ำใจ รู้จักการแบ่งปันทั้งทรัพย์สินที่เป็นรูปธรรมตามสมควร เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ และทรัพย์สินที่เป็นนามธรรม คือวิชาความรู้ที่ตนเองมี รวมทั้งแนะนำแหล่งที่สามารถค้นคว้าความรู้

ค. เป็นผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละทั้งทรัพย์สิน เวลา และสติปัญญาเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชน รวมทั้งมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง และสังคม

(7) สามารถเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ โดยการอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย รวมทั้งสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเห็นปัญหา และลุกขึ้นมาแก้ปัญหาด้วยกัน

เกณฑ์ในการพิจารณา

ก. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทั้งที่ตนเองได้รับมา และความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของตนเอง ให้ผู้อื่นเข้าใจ หรือมีความสามารถในการเป็นวิทยากรบรรยายแก่ผู้ที่มาศึกษาดูงานในฟาร์มของตนเอง รวมทั้งการรับเชิญเป็นวิทยากรในโอกาสต่าง ๆ

ข. คนส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือ สามารถเป็นแกนนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ในการค้นหาจุดอ่อน จุดแข็ง ศักยภาพ และโอกาสในการพัฒนาชุมชน รวมทั้ง การกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาของชุมชน

(8) ผลจากการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน มีการปฏิบัติอย่างเอาใจใส่ด้วยจิตวิญญาณ ทำให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยได้รับการยอมรับเป็นผู้นำสังคม ผู้นำจิตวิญญาณของสังคม

เกณฑ์ในการพิจารณา

ก. สามารถพึ่งตนเอง โดยการผลิตเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก ผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคสามารถแจกจ่าย และขายเป็นรายได้เลี้ยงครอบครัวได้อย่างไม่เดือดร้อน

ข. เป็นผู้นำตามธรรมชาติของชุมชน มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

องค์ประกอบศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของปราชญ์ชาวบ้าน

- (1) มีปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ หรือเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้หลัก
- (2) มีการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้ได้
- (3) มีทีมงานบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ ที่มีประสบการณ์ในการปรับเปลี่ยนวิถีคิด การจัดการด้านการเงิน บัญชี การประสานงานกับภาครัฐ
- (4) มีฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับสัมมาชีพ และการพึ่งพาตนเองที่หลากหลาย
- (5) มีทีมงานวิทยากรที่หลากหลาย ครอบคลุมในองค์ความรู้ของชุมชน
- (6) มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ "พอสมควร" สามารถดำเนินการได้ และยังคงดำเนินการอยู่จนถึงปัจจุบัน
- (7) มีแปลงตัวอย่างที่ใช้ในการเรียนรู้ และสามารถใช้ฝึกปฏิบัติให้กับเกษตรกรได้
- (8) มีสถานที่ที่ใช้เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และอุปกรณ์ถ่ายทอดความรู้ตาม ความจำเป็น โดยทางศูนย์ฯ สามารถจัดหาที่พักและอาหารให้กับเกษตรกร และผู้ให้บริการของศูนย์ได้
- (9) มีการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย พึ่งพาอาศัยกันทั้งภายในและนอกชุมชน เพื่อ ดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ

ประเด็นรายงานข้อมูลศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรุณาจัดทำข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ โดยอธิบายรายละเอียดในแต่ละประเด็น

๑. ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

- ชื่อ-สกุล
- วัน เดือน ปี เกิด
- ประวัติส่วนตัว /ประวัติการศึกษา
- ประวัติการอบรม ศึกษาดูงาน
- ประสบการณ์การทำงาน
- กิจกรรมช่วยเหลือสังคม
- รางวัล และประกาศเกียรติคุณที่เคยได้รับ
- การทำงานปัจจุบัน

๒. ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ปราชญ์

- สถานที่ตั้งศูนย์ หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด
- ช่องทางการติดต่อกับศูนย์ เช่น เบอร์โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล
- ลักษณะแปลงเรียนรู้ ขนาดพื้นที่ การจัดแผนผังฟาร์ม
- กรรมสิทธิ์ที่ดินที่ตั้งศูนย์ (เช่น ที่ส่วนตัว ที่ส่วนรวม มูลนิธิ ที่สาธารณประโยชน์)
- ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ (เช่น เหตุผลในการก่อตั้ง ปีที่เริ่มดำเนินการ การได้รับสนับสนุนจากหน่วยงาน/ องค์กรในด้านต่าง ๆ อาทิ งบประมาณ วิชาการ ปัจจัยการผลิต)
- ความเชี่ยวชาญ/ กิจกรรมเด่น ที่ทำให้ศูนย์เป็นที่รู้จัก (เช่น แปลงเกษตรผสมผสาน เกษตรประณีต การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสัตว์ สวนไม้ผล กิจกรรมการอนุรักษ์ เช่น ปลูกป่า เป็นต้น)
- ความพร้อมของศูนย์ (เช่น อาคารฝึกอบรม สื่อการเรียนการสอน สถานที่พักสำหรับผู้เข้ารับการอบรม โรงครัว โรงอาหารสถานที่จัดกิจกรรม เป็นต้น)
- ทีมวิทยากร (ถ้ามี) โพรตระบุชื่อ สาขาที่ชำนาญ หรือเรื่องที่ถ่ายทอดความรู้

๓. แนวคิดของศูนย์ (วิสัยทัศน์, แร่งบันดาลใจ, วัตถุประสงค์, เป้าหมาย ฯลฯ)

๔. หลักสูตร การเรียน การสอน การฝึกอบรม (ถ้ามี) ประวัติการจัดอบรม (เช่น หน่วยงาน องค์กร หรือเกษตรกรที่เคยมาฝึกอบรม/ ศึกษาดูงาน)

๕. ภาพถ่าย ตัวปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์เรียนรู้ และกิจกรรมที่ดำเนินการในแปลงเรียนรู้

๖. แผนที่เส้นทางพอสั่งเซป โดยมีจุดหรือสถานที่อ้างอิงที่สำคัญเพื่อให้สามารถเดินทางไปถึงศูนย์ได้

แบบคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน และองค์ประกอบของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

คำอธิบาย แบบคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านและองค์ประกอบของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เป็นแบบที่จัดทำขึ้นโดยอาศัยเกณฑ์การคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านและองค์ประกอบของศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ที่ได้จากผลการประชุมคณะที่ปรึกษาเพื่อคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านที่มีความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรทั่วไป เพื่อเข้าร่วมโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบคัดเลือกประกอบด้วย 2 ตอน

1. ชื่อ (ปราชญ์).....
2. ที่อยู่.....
3. โทรศัพท์/โทรสาร/อีเมลล์.....

ตอนที่ 1 เกณฑ์การคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมายในช่องที่ท่านพิจารณาให้คะแนนแก่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นปราชญ์ชาวบ้าน ปี..... ตามประเด็นดังต่อไปนี้

- นियามการให้คะแนน**
- 5 = ดีเยี่ยม
 - 4 = ดี แต่มีบางส่วนที่ต้องปรับปรุง
 - 3 = ยังไม่เท่าที่ควร แต่หากได้รับการปรับปรุงจะสามารถพัฒนาได้
 - 2 = ยังไม่ดี ต้องปรับปรุงเป็นส่วนใหญ่
 - 1 = ยังไม่ดี ต้องปรับปรุงเกือบทั้งหมด

เกณฑ์การคัดเลือกและเกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการทำเกษตรโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ/หรือเป็นผู้ที่ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ด้านการแปรรูป การตลาด และการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการเกษตร โดยได้รับการยอมรับจากบุคคลในชุมชน และสังคมทั่วไป					
1.1 ดำเนินการเกษตรลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน บนพื้นฐานของความรู้คู่คุณธรรม) มาประยุกต์ใช้ และ/หรือดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่อง เช่น การจัดทำปัจจัยการผลิต การแปรรูปผลผลิต การบริหารจัดการด้านการตลาดผลผลิต					
1.2 มีการดำเนินการตามที่กล่าวในข้อ 1.1 มาอย่างต่อเนื่อง (ระดับคะแนน 5 = ดำเนินการมากกว่า 10 ปี, ระดับคะแนน 4 = ดำเนินการ 8-10 ปี, ระดับคะแนน 3 = ดำเนินการ 6-7 ปี, ระดับคะแนน 2 = ดำเนินการ 4-5 ปี, ระดับคะแนน 1 = ดำเนินการน้อยกว่า 4 ปี)					
1.3 การดำเนินการตามที่กล่าวในข้อ 1.1 ประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาจากการได้รับการยอมรับยกย่องจากบุคคลในชุมชน มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปพอสมควร หรืออาจเคยได้รับการเชิดชูเกียรติจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน					
2. เป็นนักปฏิบัติที่แท้จริง มีแผนการทำงานและลงมือปฏิบัติตามแผนเป็นขั้นเป็นตอน มีกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ปัญหาในการผลิตของตนเอง และของชุมชนได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถสรุปเป็นบทเรียนเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงงานทั้งของตนเอง และของสังคม					
2.1 เป็นผู้ที่มีความตั้งใจจริงในการดำเนินการตามที่กล่าวในข้อ 1 ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีความตั้งใจ มุ่งมั่น อดทนในการปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ โดยสามารถนำบทเรียนจากความผิดพลาดในอดีตมาใช้ เพื่อพัฒนางานในปัจจุบันอย่างได้ผล รวมทั้งสามารถประดิษฐ์คิดค้นองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนอย่างได้ผล					

เกณฑ์การคัดเลือกและเกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
2.2 เข้าใจสาเหตุหรือพื้นฐานที่แท้จริงของปัญหาในการทำการผลิตภายใต้บริบทของท้องถิ่นและสามารถหาแนวทางในการหลีกเลี่ยง/แก้ปัญหาด้วยประสบการณ์ของตนเอง หรือการนำวิชาการความรู้มาประยุกต์ใช้ โดยการคิดวิเคราะห์เป็นขั้นเป็นตอน					
2.3 ใส่ใจต่อปัญหาในการทำการผลิตของเพื่อนบ้าน หรือชุมชน สามารถนำประสบการณ์ของตนเองมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยง/แก้ปัญหาการผลิตของชุมชน โดยได้รับการยอมรับและร่วมมือจากคนในชุมชนพอสมควร					
3. สนใจศึกษาเพื่อหาคำตอบใจที่ตนเองต้องการศึกษาเรียนรู้มีกระบวนการในการพิสูจน์โดยการลงมือทดลองปฏิบัติ และเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง ผลจากการทดลองมีการบันทึก และนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมจนสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม					
3.1 เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตของตนเองและของคนในชุมชน					
3.2 มีกระบวนการเรียนรู้โดยการทดลองปฏิบัติ ลองผิดลองถูก โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก อาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับวิชาการสมัยใหม่ที่ สามารถประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่น					
3.3 ผลจากการทดลองปฏิบัติซ้ำแล้วซ้ำอีกดังกล่าว สามารถใช้แก้หรือลดปัญหาในการผลิต จนเป็นที่ประจักษ์ที่สุดจนได้ และได้รับการยอมรับในการนำไปเป็นต้นแบบในการแก้ปัญหาของชุมชนหรือสังคมได้พอสมควร					
4. มีความสามารถในการแก้ปัญหาของตนเอง ชุมชนและสังคม กล่าวคือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น พยายามคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นลำดับแรก และร่วมมือกับชุมชน สังคมในการหาทางแก้ปัญหาหรือที่เรียกว่า แก้ปัญหาเป็น					
4.1 เป็นผู้ที่ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ และลงมือปฏิบัติด้วยการพึ่งตนเองก่อน					
4.2 มีความสามารถในการแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุที่มาของปัญหายภายในชุมชน รวมทั้งแนวทางแก้ไข และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาว่าปัญหาใดต้องการแก้ไขเร่งด่วน และสามารถแก้ไขได้เองภายในชุมชน ปัญหาใดที่ต้องเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนจากสังคมภายนอก					
5. มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
5.1 ด้านพฤติกรรม : เป็นผู้มีความกระตือรือร้นสนใจศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งจากธรรมชาติรอบข้าง จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา การศึกษาเรียนรู้จากตำรา การเข้าร่วมประชุมสัมมนา กับองค์กรต่าง ๆ รวมทั้ง การศึกษาจากผู้ที่ดำเนินงานประสบผลสำเร็จ นำความรู้ที่ได้รับมาประมวลและลงมือทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง จนเกิดทักษะ พัฒนาเป็นผู้เชี่ยวชาญ และเป็นผู้อำนวยการ ตามลำดับ					
5.2 ด้านความรู้ : เป็นผู้มีความสามารถในการประมวลความรู้ที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในขั้นแรกคือรู้จักจำ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ จนรู้จริง รู้แจ้ง และพัฒนาต่อยอดสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นนำไปปฏิบัติต่อไป					
5.3 ด้านทัศนคติ : มีความเชื่อมั่นศรัทธาในการพึ่งตนเอง ความพอเพียง พออยู่พอกิน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชน มีอุดมการณ์ในการชักนำให้เกิดการพัฒนา ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ชนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพื่ออนุชนรุ่นหลัง					

เกณฑ์การคัดเลือกและเกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
6. มีคุณธรรม รักความเป็นธรรม รู้จักพอ รู้จักแบ่งปัน ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ					
6.1 เป็นผู้ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทั้งปวง ไม่เอาใจเอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เคารพกฎระเบียบของสังคม สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่บุคคลอื่นและได้รับการยอมรับจากบุคคลในชุมชน					
6.2 มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น มีน้ำใจ รู้จักการแบ่งปันทั้งทรัพย์สินที่เป็นรูปธรรมตามสมควร เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ และทรัพย์สินที่เป็นนามธรรม คือ วิชาความรู้ที่ตนเองมี รวมทั้งแนะนำแหล่งที่สามารถค้นคว้าหาความรู้					
6.3 เป็นผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละทั้งทรัพย์สิน เวลา และสติปัญญาเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชน รวมทั้งมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง และสังคม					
7. สามารถเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ โดยการอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย รวมทั้งสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเห็นปัญหา และลุกขึ้นมาแก้ปัญหาาร่วมกัน					
7.1 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทั้งที่ตนเองได้รับมา และความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของตนเอง ให้ผู้อื่นเข้าใจ หรือมีความสามารถในการเป็นวิทยากรบรรยายแก่ผู้ที่มาศึกษาดูงานในฟาร์มของตนเอง รวมทั้งการรับเชิญเป็นวิทยากรในโอกาสต่าง ๆ					
7.2 คนส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือ สามารถเป็นแกนนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ในการค้นหาจุดอ่อน จุดแข็ง ศักยภาพ และโอกาสในการพัฒนาชุมชน รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาของชุมชน					
8. ผลจากการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน มีการปฏิบัติอย่างเอาใจใส่ด้วยจิตวิญญาณ ทำให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยได้รับการยอมรับเป็นผู้นำสังคม ผู้นำจิตวิญญาณของสังคม					
8.1 สามารถพึ่งตนเอง โดยการผลิตเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก ผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคสามารถแจกจ่าย และขายเป็นรายได้เลี้ยงครอบครัวอย่างไม่เดือดร้อน					
8.2 เป็นผู้นำตามธรรมชาติของชุมชน มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป					
รวม	จำนวนข้อ				
	คะแนน				
รวมคะแนนทั้งหมด (๑)					

ตอนที่ 2 องค์ประกอบและความพร้อมของศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมายในช่องที่ท่านพิจารณาให้คะแนนแก่องค์ประกอบและความพร้อมของศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าร่วมโครงการฯ ปี..... ตามประเด็นดังต่อไปนี้

นิยามการให้คะแนน

- 5 = มีองค์ประกอบครบถ้วน มีความพร้อมอย่างยิ่ง
- 4 = ขาดองค์ประกอบบางส่วน มีความพร้อม แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน
- 3 = ขาดองค์ประกอบบางส่วน ยังไม่ค่อยมีความพร้อม แต่หากได้รับการปรับปรุงจะสามารถพัฒนาได้
- 2 = ขาดองค์ประกอบหลายส่วน ยังไม่พร้อม ต้องปรับปรุงเป็นส่วนใหญ่
- 1 = ขาดองค์ประกอบเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่พร้อม ต้องปรับปรุงเกือบทั้งหมด

องค์ประกอบและความพร้อมของศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. มีประชาชนชาวบ้าน ผู้รู้ หรือเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้หลัก					
2. มีการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้ได้					
3. มีทีมงานบริหารจัดการศูนย์ฯ ที่มีประสบการณ์ในการปรับเปลี่ยนวิถีคิด การจัดการด้านการเงิน บัญชี การประสานงานกับภาครัฐ					
4. มีฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับสัมมาชีพ และการพึ่งตนเองที่หลากหลาย					
5. มีทีมงานวิทยากรที่หลากหลาย ครอบคลุมในองค์ความรู้ของชุมชน					
6. มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอสมควร สามารถดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรได้ และยังคงดำเนินการอยู่จนถึงปัจจุบัน					
7. มีแปลงตัวอย่างที่ใช้ในการเรียนรู้ และสามารถฝึกปฏิบัติให้กับเกษตรกรได้					
8. มีสถานที่ใช้เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดเรียนรู้ และอุปกรณ์ถ่ายทอดความรู้ตามความจำเป็น โดยทางศูนย์ฯ สามารถจัดหาที่พักและอาหารให้กับเกษตรกร และผู้ให้บริการของศูนย์ฯ ได้					
9. มีการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย พึ่งพาอาศัยกันทั้งภายในและนอกชุมชน เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ					
รวม	จำนวนข้อ				
	คะแนน				
รวมคะแนนทั้งหมด (๒)					
รวมคะแนนทั้งหมด (๑)+(๒)					

หมายเหตุ แบบประเมินนี้มีคะแนนเต็ม ๑๕๐ คะแนน ถ้าผ่านเกณฑ์จะต้องได้คะแนน ๑๒๐ คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 ตำแหน่ง.....